

Hva inneholder en helhetlig verneplan for Oslofjorden?

Truls Gulowsen,
Naturvernforbundet

Folk skjønner at det haster

- Kystfisk forsvinner
- Sjøfuglene sulter
- Havbunnen ser ikke frisk ut

Nei, det blir stadig vanskeligere å få fisk langs Skagerrakkysten.

Nå opplever mange fritidsfiskere at flere fiskesorter har forsvunnet på få år.

Hva er problemet i Oslofjorden?

Overgjødning

X

Overfiske

2020

Oslofjorden og Skagerrak trenger akutt førstehjelp

Oslofjorden og Skagerrak-systemet er utrolig og trenger mer og bedre vern nå.

ILAVTID 26.08.2020 / 41° NORTH KOBRO, HAVNA N. STRETA, MARTIN EDINGVIG PÅ BERG OG LØS / ANIMAT ZARINTE / 1 MTR

Foto: Næringsmiddelindustri

På mange av de gamle fiskeklossene på Sør-Ostlandet er det ikke lenger mulig å fiske middag. Her da sett døde arffug på strendene, eller kart på levefiske i fjordene da fisker fra landkanten er blitt av? Den naturlige Oslofjorden vi hadde er i ferd med å bli av menneskelig press. Løsningene er mer og bedre vern. Og det handler

Ødelagt natur gjør oss fattigere

Forskningsplanen for Nordjens-Skagerrak, som ble lagt frem

ledigst er skrevet av

Per-Øivind Skjold, overordning og politisk ansvarlig for marine skogstovner, Sildene

Hanna Nyberg Skjold, overordning og ansvarlig for Skagerrak og Skagerrak

Marit Eggen, forsvarene og leder for Skagerrak og Skagerrak

Per-Øivind Skjold, overordning og leder for Skagerrak og Skagerrak

Nå er det skrevet

Hva er løsningene?

- Kloakk, jordbruk (og sprengstoff)
- Jordbruksavrenning
- Overfiske
- **Vern: gir ekstra lag av robusthet!**

Hvilke områder bør vernes, mot hva?

Ålegress og rik
bløtbunn på grunt vann

Bygging, mudring,
båthavner

Gytefelt, hekkeholmer,
hummerhabitater, ofte
inne i fjordbassengene

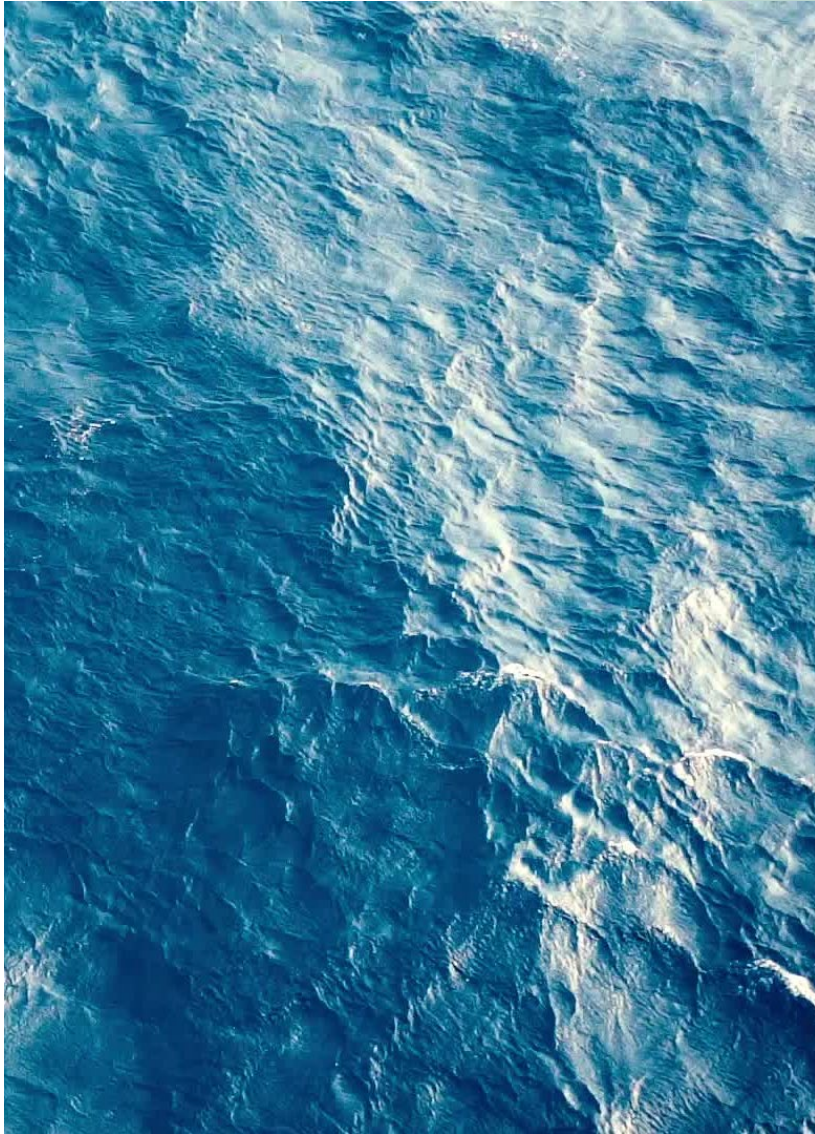
Overfiske, oksygensvikt

Tareskoger og
friplasser på dypere
vann

Bunntål, snurp, garn,
overfiske

Andre verneområder: Helhetlige funksjonsområder

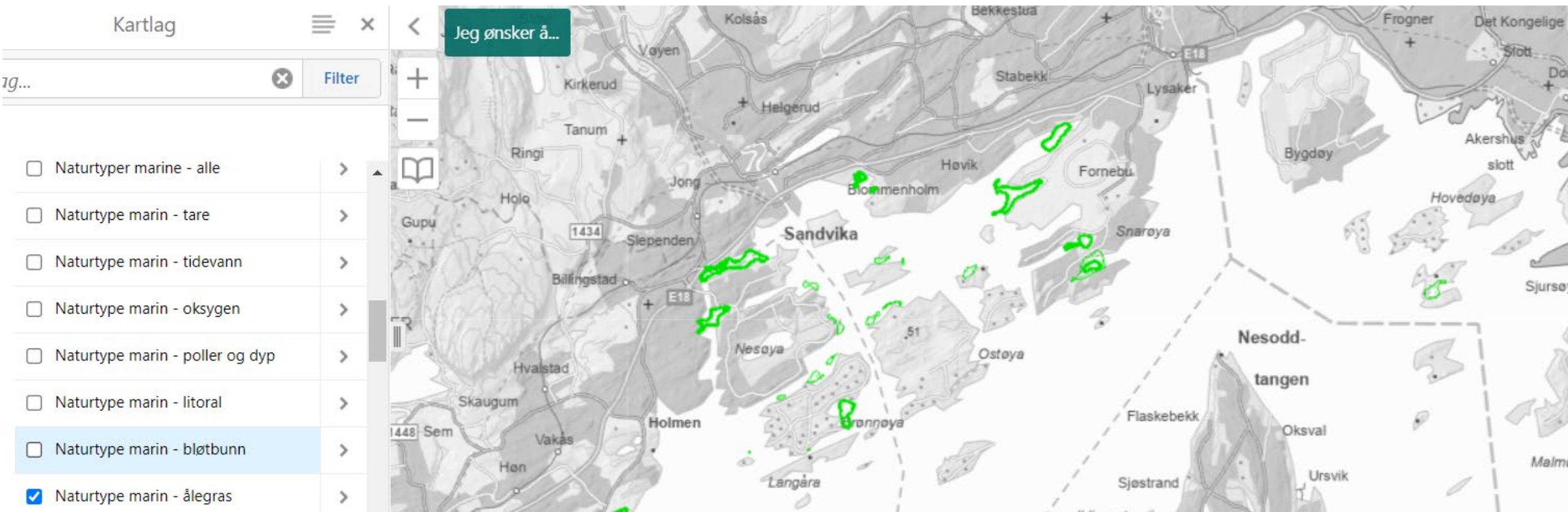
De marine nasjonalparkene: Fristeder mot all industriell virksomhet

Oppskrift på 30% vern i Oslofjorden:

1. Start med kjente forekomster, som ålegrasenger, gyteområder, hummerhabitat
2. Utvid hekkeholmer m.m med marine funksjonsområder
3. La alle kommuner bidra i dugnaden
4. Etabler helhetlige referanseområder, som nasjonalparkene
5. Sørg for at vernet er ekte
6. Som minimum, sikre at marine nasjonalparker er inngrepsfrie

Viktige naturtyper allerede kartfestet, og gir godt grunnlag for vern.

Kartlag

Jeg ønsker å...

Filter

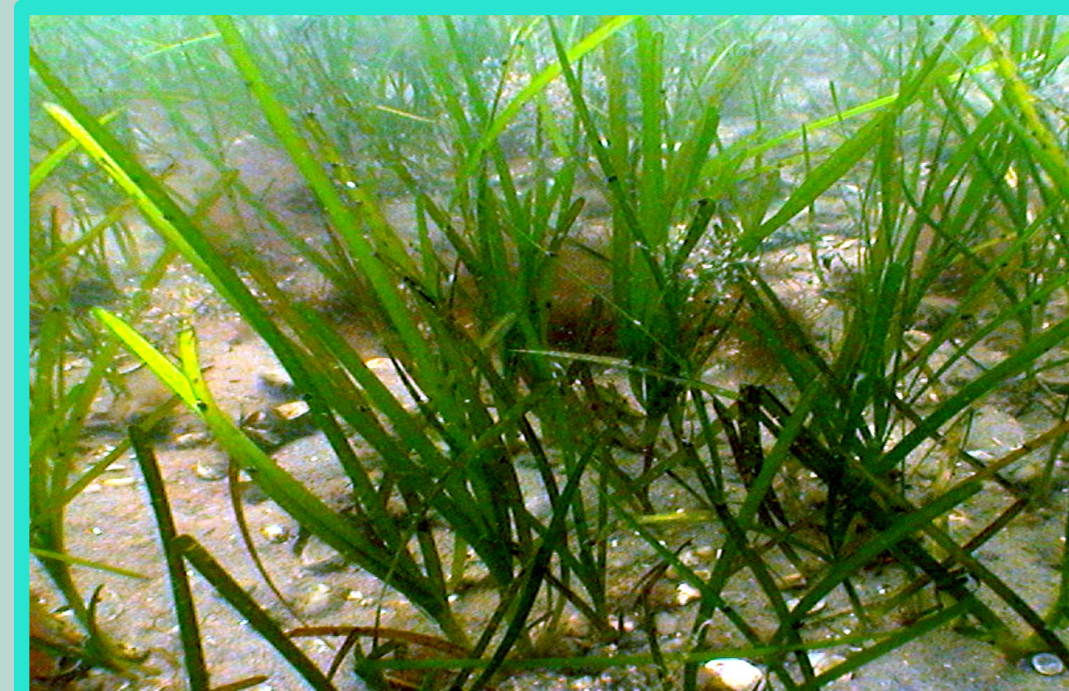
- Naturtyper marine - alle
- Naturtype marin - tare
- Naturtype marin - tidevann
- Naturtype marin - oksygen
- Naturtype marin - poller og dyp
- Naturtype marin - litoral
- Naturtype marin - bløtbunn
- Naturtype marin - ålegras

Map labels: Kolsås, Bekkestua, Frogner, Det Kongelige Slott, Stabekk, Lysaker, Bygdøy, Akershus slott, Hovedøya, Sjurso, Sandvika, Høvik, Fornebu, Snarøya, Østøya, Nesøya, Brønnøya, Lengåra, Holmen, Hvalstad, Skaugum, Sem, Vakås, Høn, Sjøstrand, Ursvik, Oksvall, Nesodd-tangen, Flaskebekk, Malm...

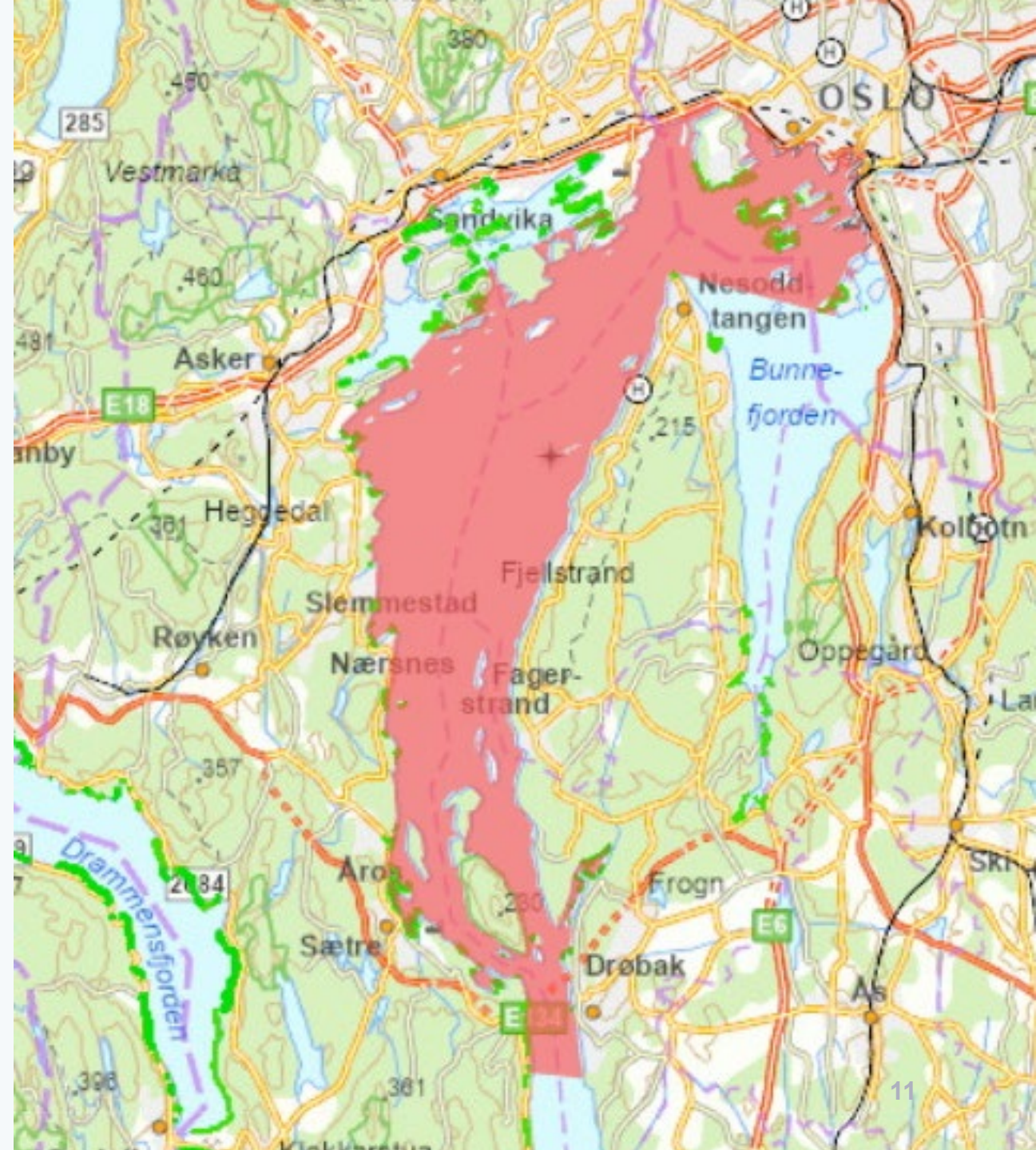
Torskebarn trenger ålegress

Og ålegress trenger torsk...

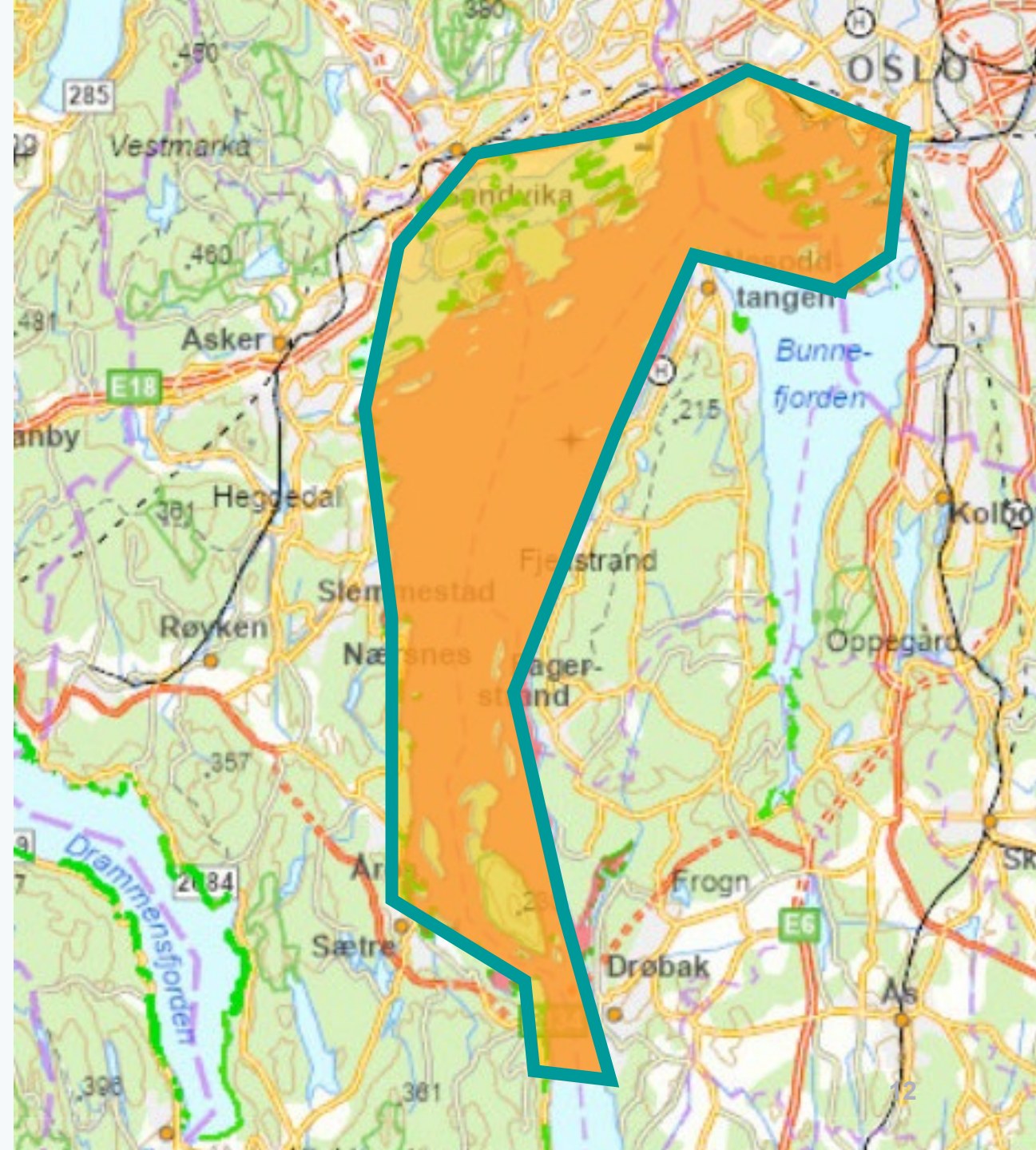
Torskegytefelt

- Kysttorsken har fått beskyttelse under gytinga januar til april. Men hvor skal barna vokse opp?
- Hvorfor ikke helårs verneområde?

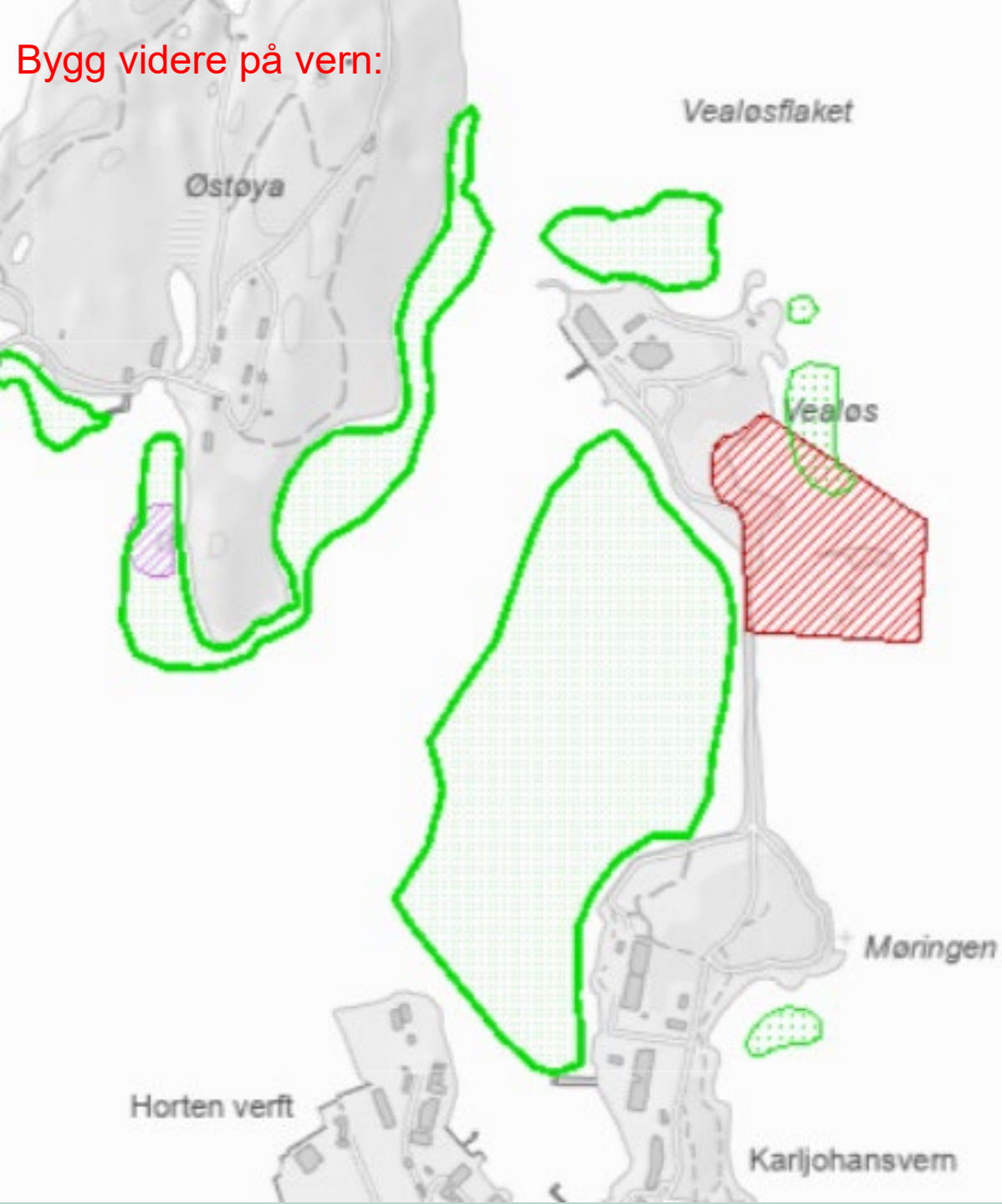

Torskegytefelt + ålegress

- Kysttorsken har fått beskyttelse under gytinga januar til april. Men hvor skal barna vokse opp?
- Hvorfor ikke helårs verneområde?

Bygg videre på vern:

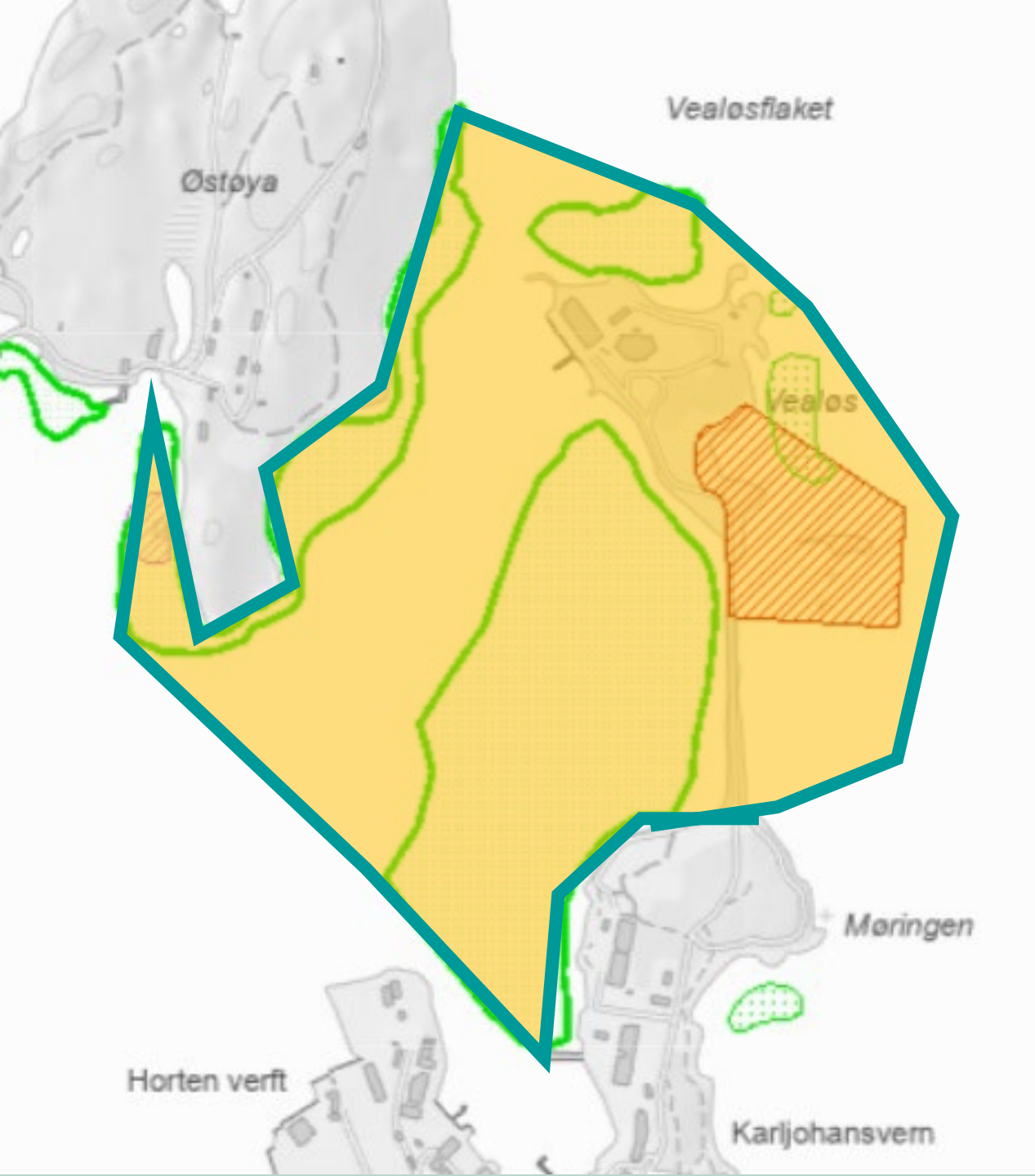

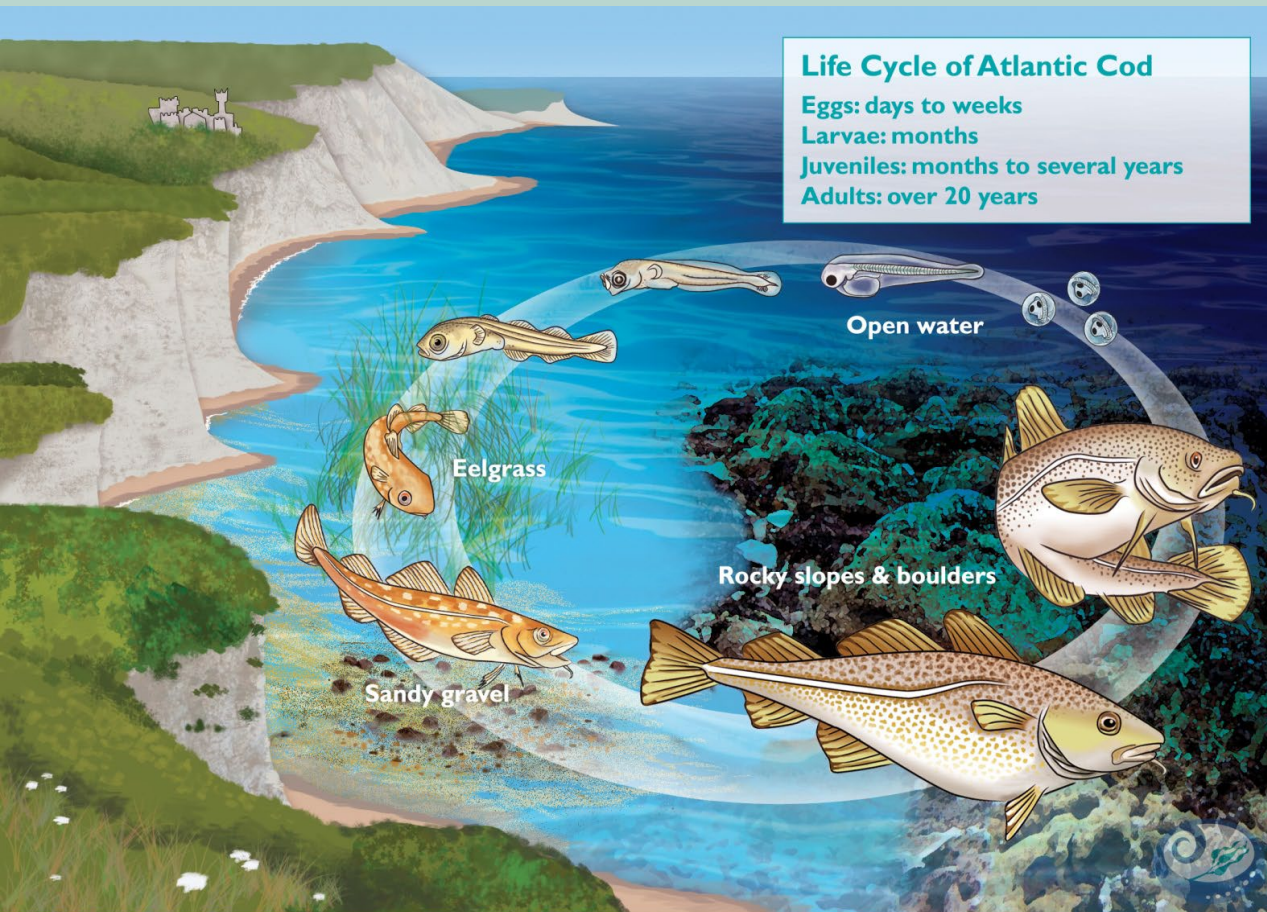
Sjøfuglreservater

- Sjøfugl har mange freda hekkeholmer.
- Men hvor er restauranten?
- Blir funksjonsområdet beskyttet?

Sjøfuglreservat + ålegress

- Sjøfugl har mange freda hekkeholmer.
- Men hvor er restauranten?
- Hva med å utvide vernet til ålegressengene rundt, gjerne sammen med andre verdier?

Nøkkelhabitater

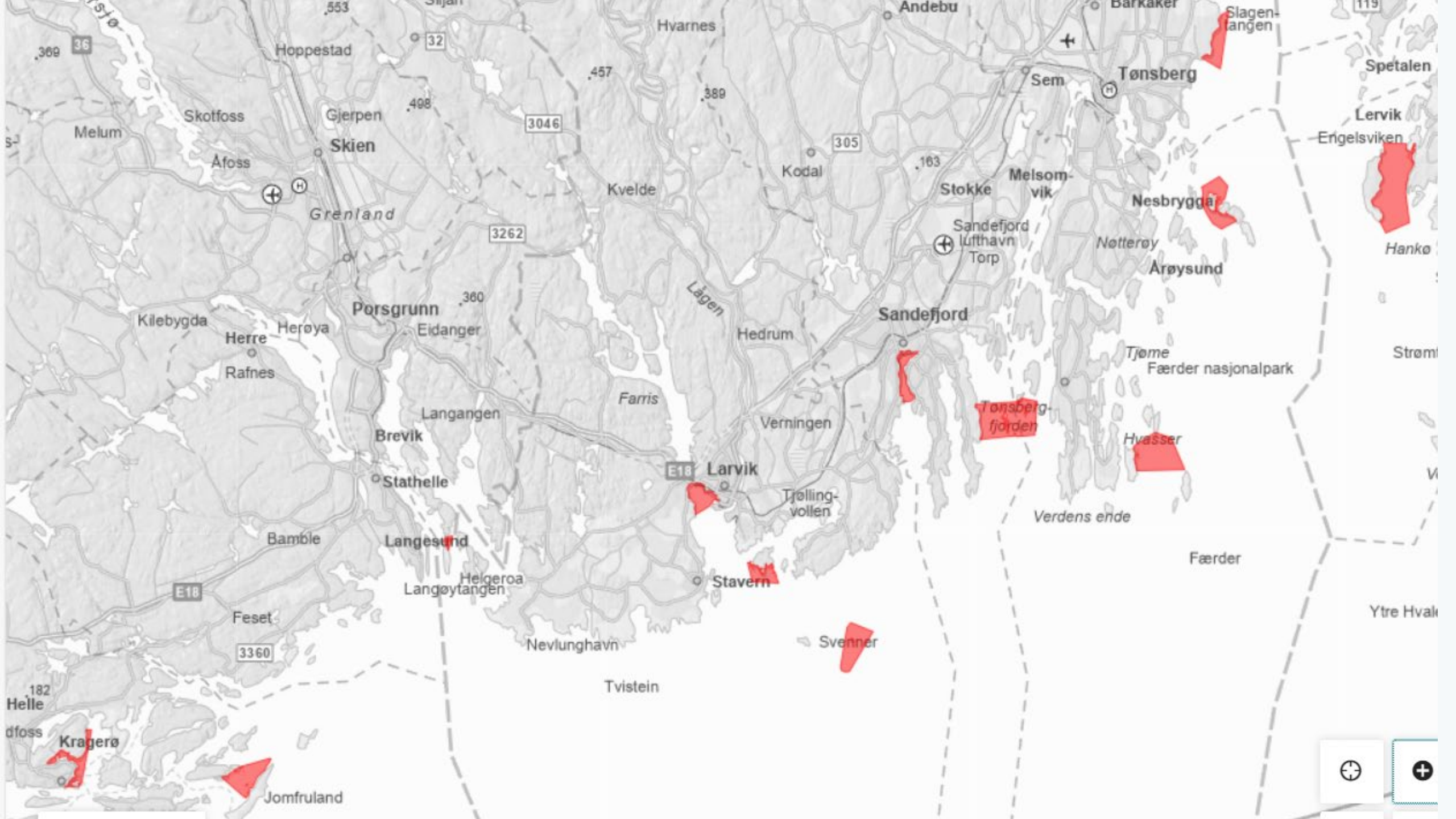
for fisk i Oslofjorden og Skagerrak

The Atlantic cod uses many habitats throughout its life. Open water, eelgrass beds, sandy and gravel areas, kelp, boulder fields and steep rocky ledges are important for growth and survival during different life stages of this fish.

Art by Molly Thomson

Det etableres tre nye, permanente frednings-
områder for hummer. Det kan komme flere.

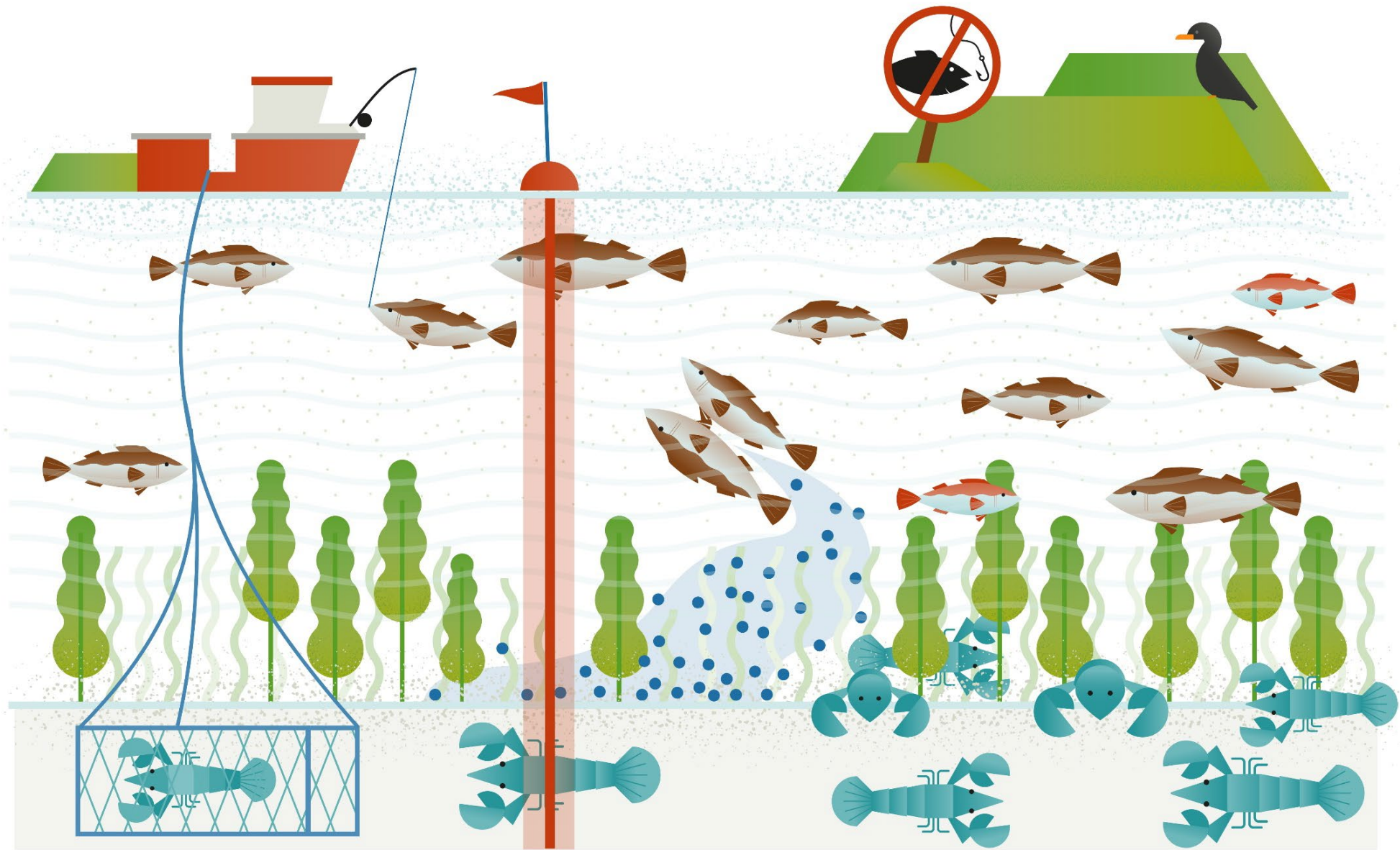

Hummerfredningsområdene
inspirerer

La alle kommuner bidra!

Mer marint vern - fordi det virker!

Effekter av redusert fiskepress er dokumentert for torsk, grønngylt, bergnebb og sjørret. Fotograf: Erling Svensen / HI

Hva har vi lært gjennom to tiår med marint vern?

Langvarig årlig overvåking av hummerbestandene i fredningsområder og kontrollområder har medført over 10 000 t slags vær.

Fotograf: HI

Havforskere har oppsummert kunnskap og erfaringer fra arbeidet med verneområder langs kysten.

Publisert: 18.02.2022

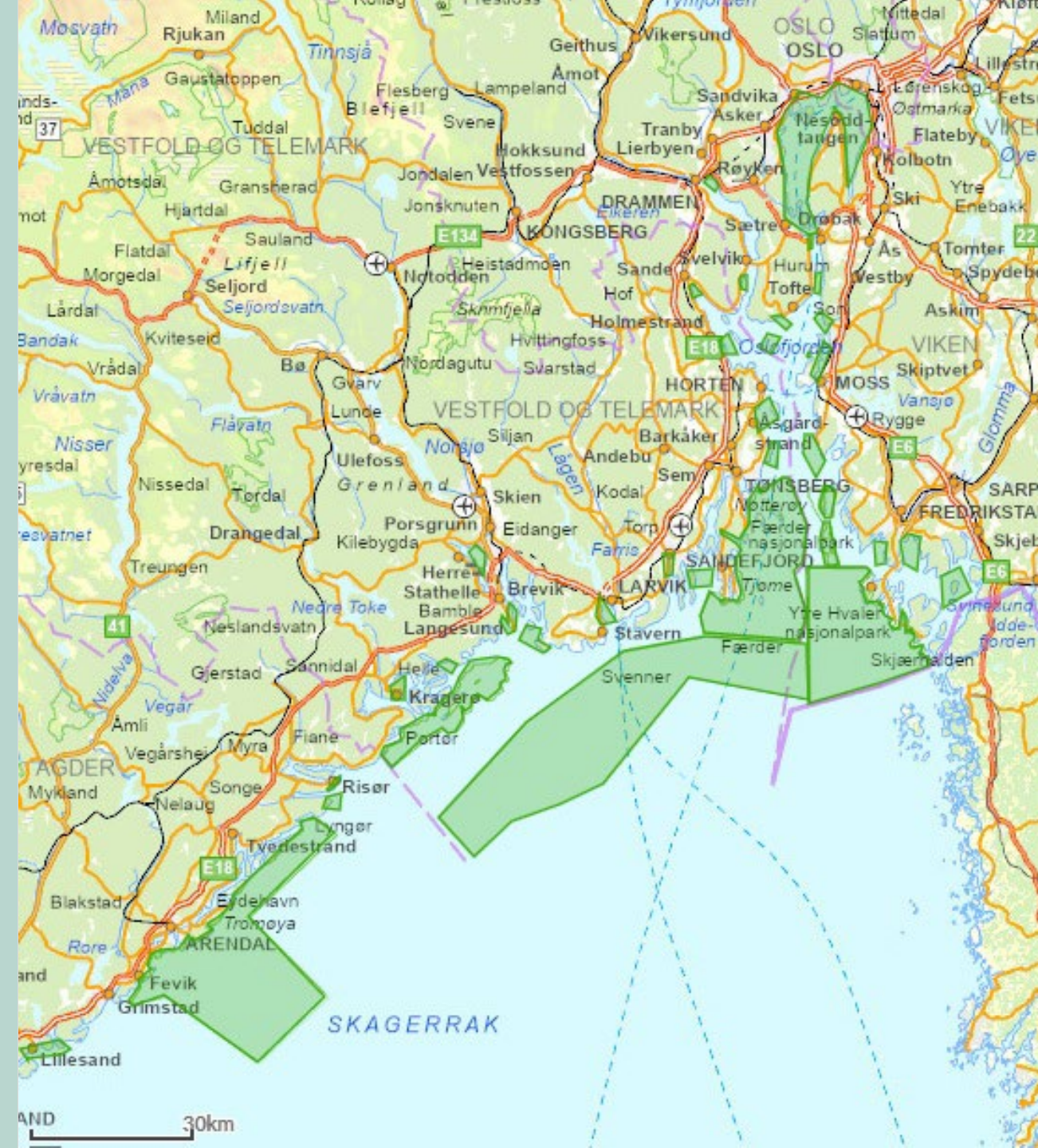

*«We thus strongly support the call for inclusion of **30% of Skagerrak coastal waters in effectively protected areas.**»*

Norske havforskere, 2022

Slik kan 30% vern se ut

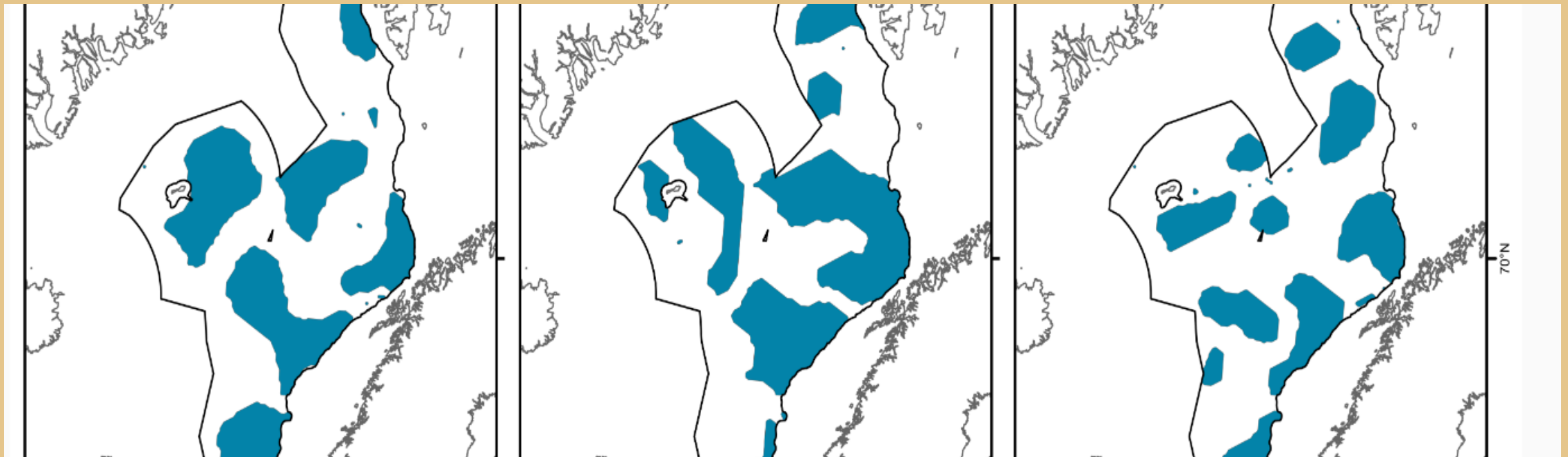
- Beskytte hele indre Oslofjord.
- Styrke hummer- og fuglefredning i alle kommunene, utvid vernet.
- De marine nasjonalparkene bør ha sterkere vern i sjøen.
- Vern deler av Særlig verdifulle og sårbare områder (SVO).

30%!

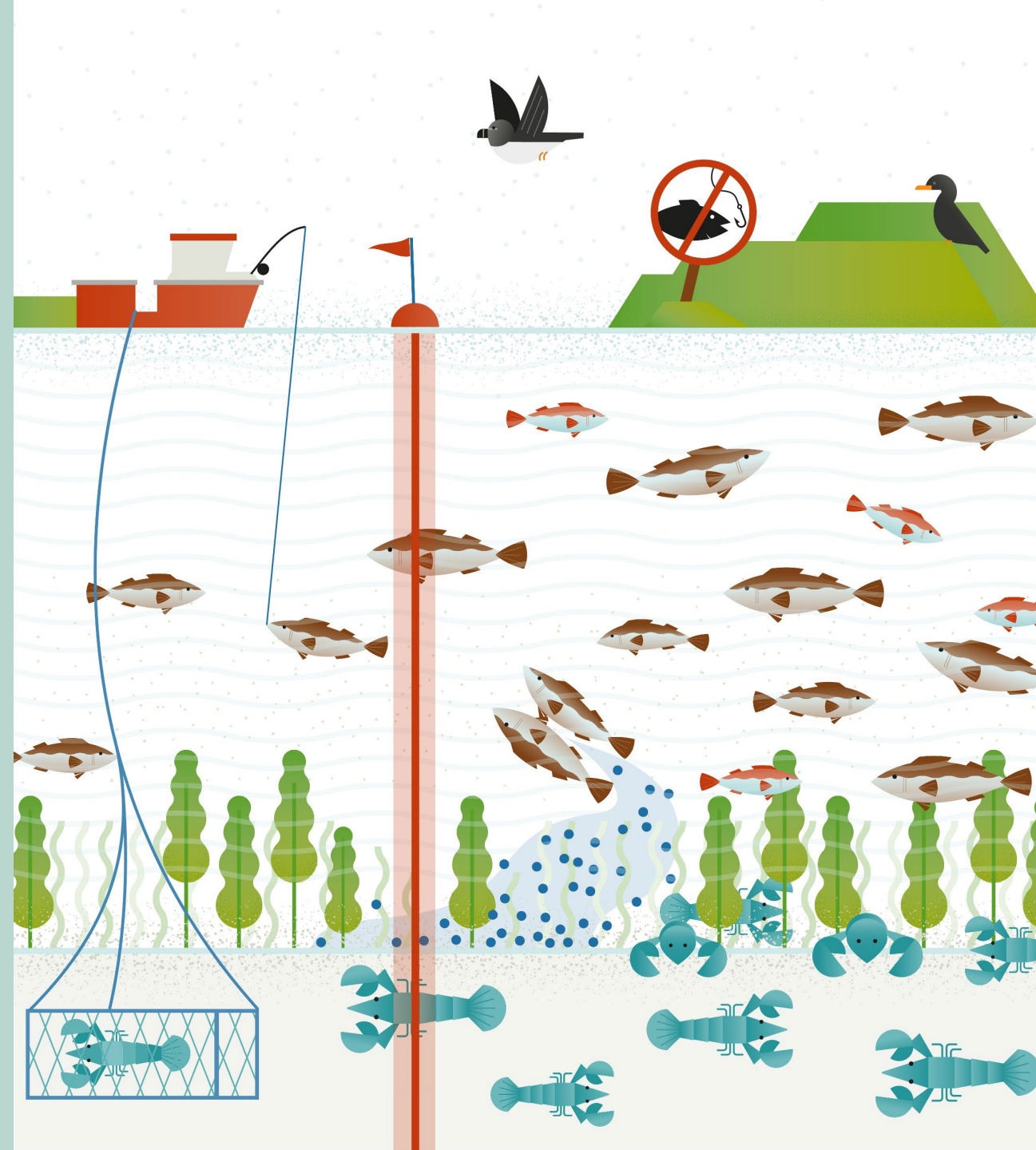
Område	Sjøareal km ²	Andel av norsk Skagerrak*
Bunntålfri sone indre Oslofjorden, innenfor Drøbak	200	2%
Vern av hele vannsøylen i marine nasjonalparker		
Raet	599	6%
Jomfruland	114	1%
Færder	325	3%
Ytre Hvaler	340	3%
Minst to 5km² nullfiskeområder og/eller totalfreda sjøfuglareal i 30 kystkommuner	300	3%
Velge selv, hvor mye areal		
SVO Oslofjorden, gytefelt for kveite mm bør vernes (f.eks 300 av 3000km²)	300	3%
SVO Norskerenna, gytefelt for kveite mm bør vernes (f.eks 600 av 4000km²)	600	6%
Forsøk med minst tre nye 100km² fredningsområder som går fra fjæra til dypet	300	3%
TOTALT	3000	30%

Havforskningsinstituttet har også skissert nettverk av marine verneområder for Norskehavet

Må være ekte vern

- Store nok, verdifulle habitater
- Fra sjøbunn til overflate
- Alle næringer må holde fingra av fatet
- Ikke papirparker/juksevern

Dette er IKKE havvern

Saltstraumen

Fritidsfiskeredskap
dreper sjødyr

Norskerenna

Tråling etter fredet
kveite og skate

Arktis

Oljesølsrisiko ved
fuglefjell

07:39 [icons] 34 %

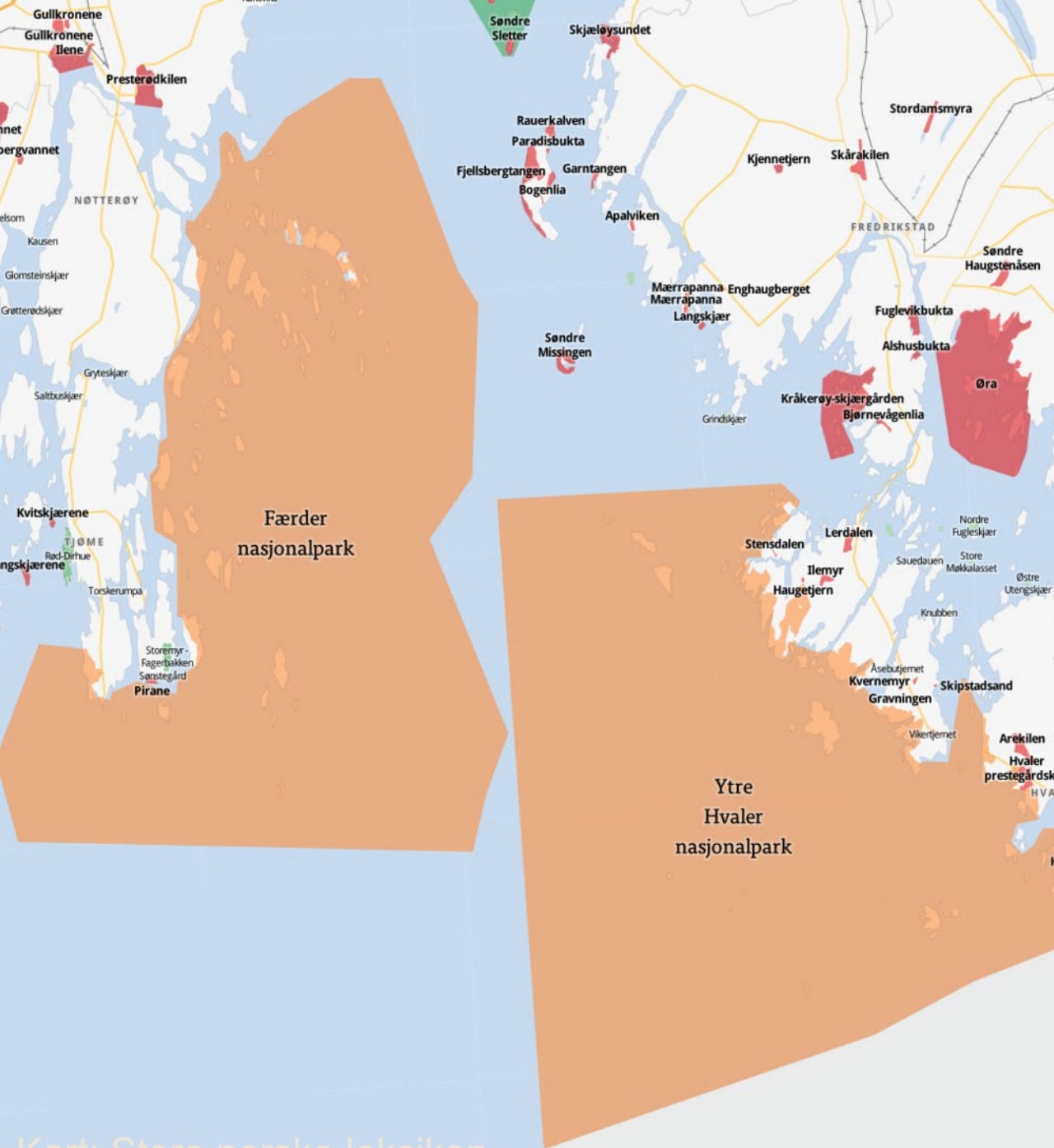
X Bilde

Carpe-Diem FN104
18. jan.

Der har været godt gang i helleflynder fiskeriet i denne uge. 🐟🐟🐟🐟🐟🐟

Test: Har våre stolte marine nasjonalparker ekte vern?

Formålsparagraf:

- bevare et undersjøisk landskap,
- bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander, kystlandskap med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn.

Havbunnen i Ytre Oslofjord så ut som en nypløyd åker. Her ser vi også et tysk flyvrak fra 2. verdenskrig. (Foto: Kongsberg Maritime AS)

Intens bunntråling i Ytre Oslofjorden

Et av verdens hardest bunntrålte områder
Godt dokumentert i en rekke rapporter og
sporingskart

NRK
Nyheter

19:19

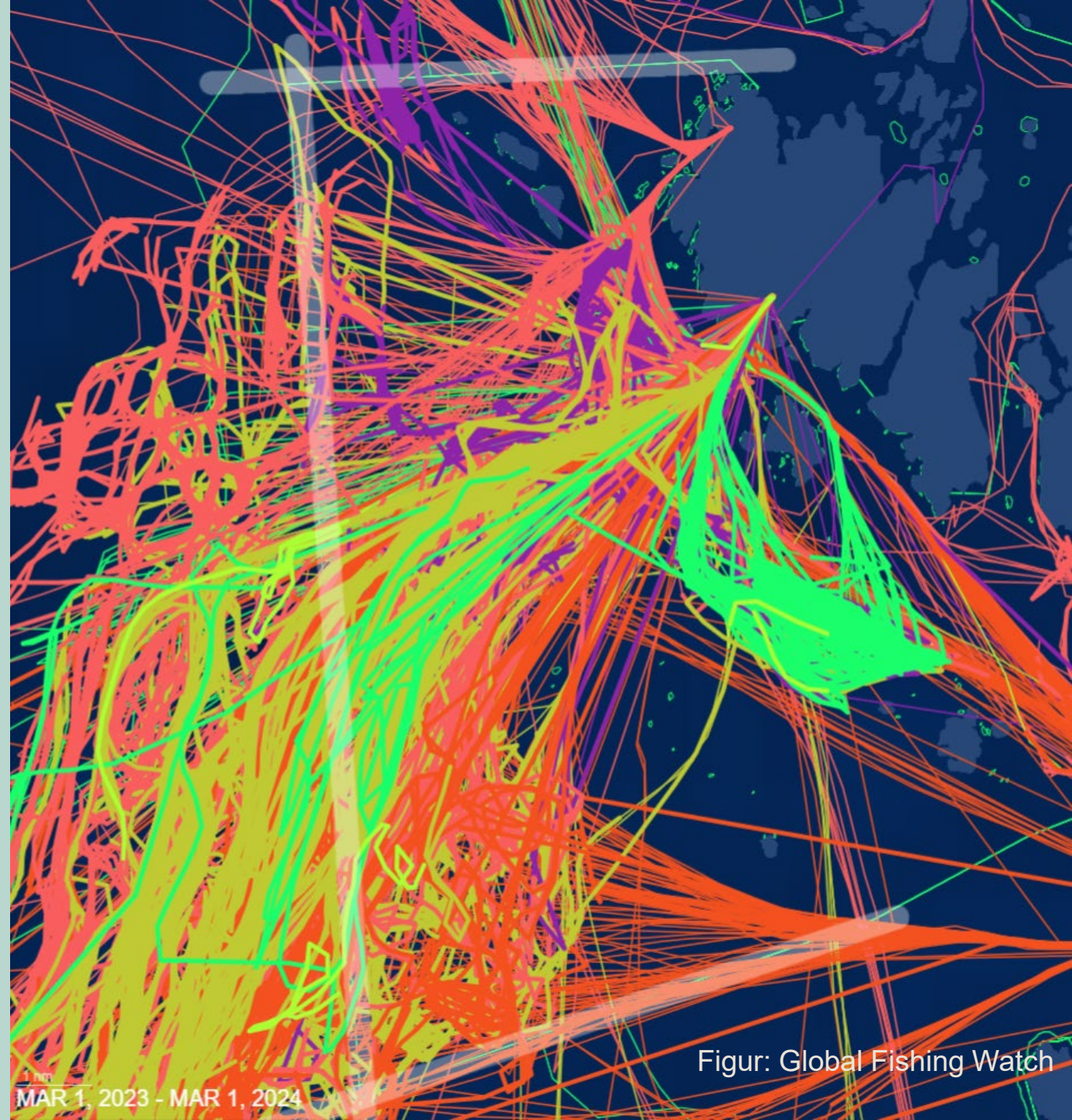
Bunntråling i marine verneområder/nasjonalparker

Illustrasjon: Havforskningsinstituttet.

Eksempel: Bunntråling i Ytre Hvaler marine nasjonalpark

Her spor av 10 norske rekefiskere siste året

Tykkere linjer = aktiv tråling

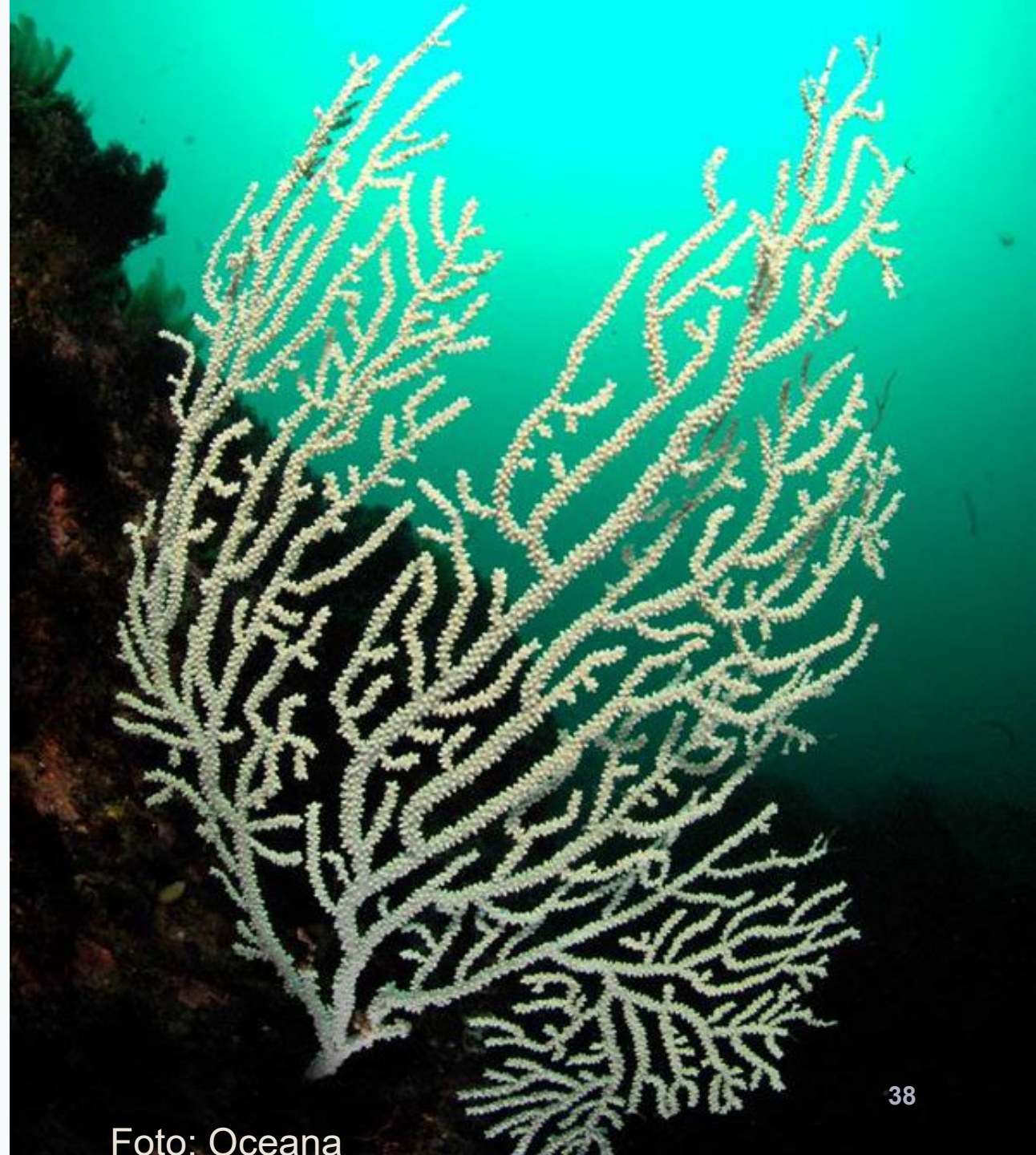

MAR 1, 2023 - MAR 1, 2024

Figur: Global Fishing Watch

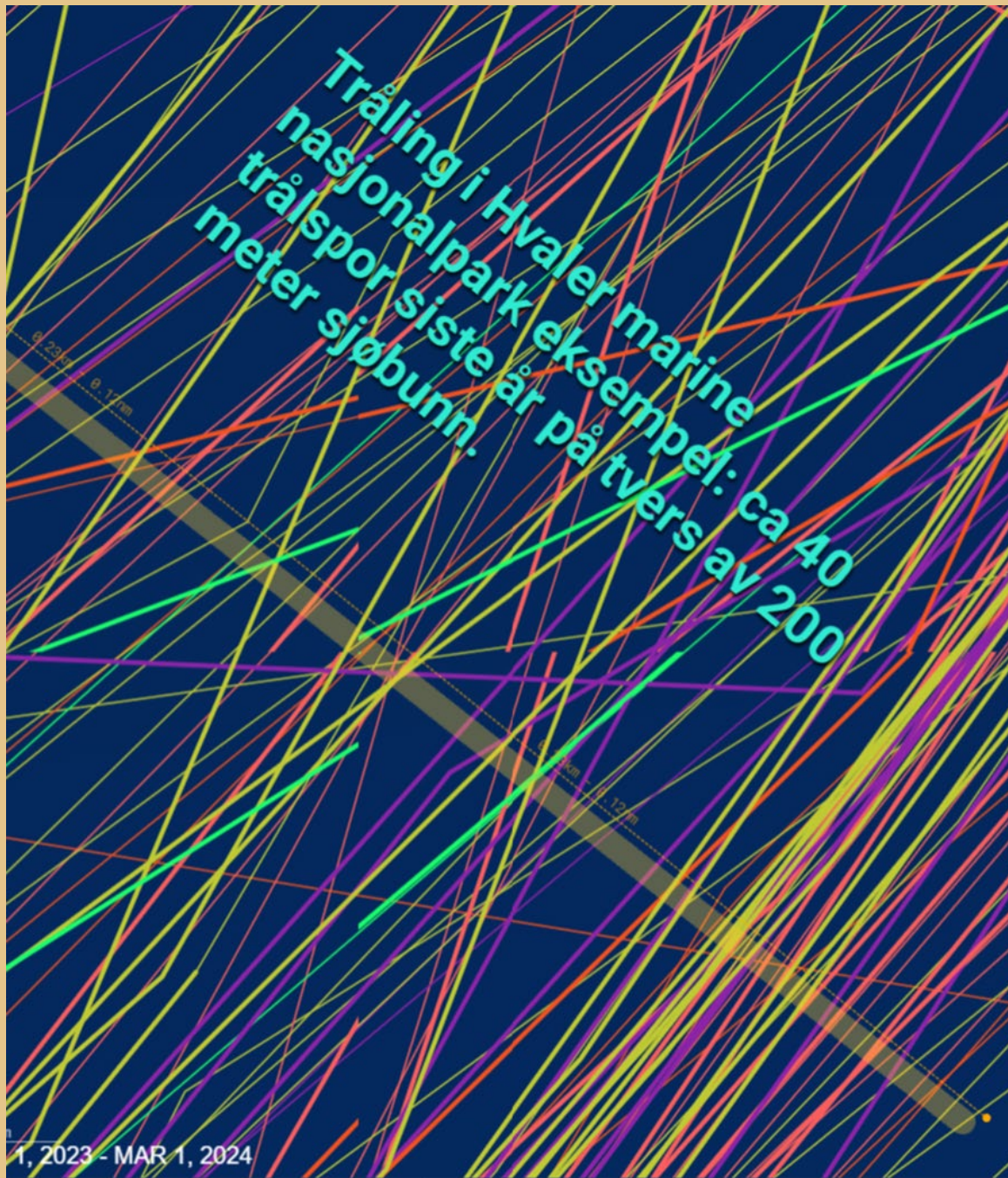
Livet trives på sjøbunn som ikke tråles

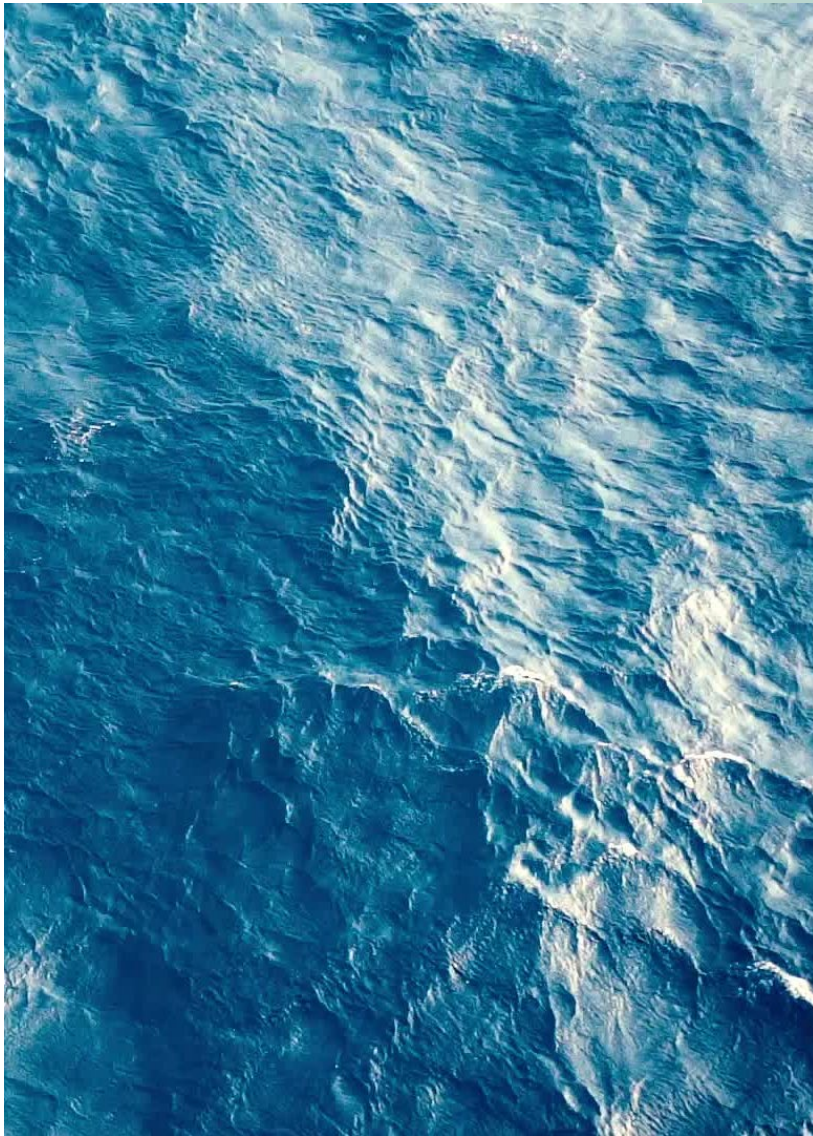
- Øresund
- Lyme Bay
- Norske korallverneområder

Stopp bunntråling i havets verneområder!

- Burde være en selvfølge
- Internasjonal standard
- Kan da inngå i 30% vern, ellers ikke
- Vil gjøre en stor forskjell for sjøbunnen

Hvordan verne 30% av Oslofjorden?

1. Start med kjente forekomster, som ålegrasenger, gyteområder, hummerhabitat
2. Utvid hekkeholmer m.m med marine funksjonsområder
3. La alle kommuner bidra i dugnaden
4. Etabler helhetlige referanseområder, som nasjonalparkene
5. Sørg for at vernet er ekte
6. Som minimum, sikre at marine nasjonalparker er inngrepsfrie